

Europa open en solidair

Het zoeken naar vrede en verzoening in de mensenfamilie vormt het hart van de roeping van de gemeenschap van Taizé. Sinds dertig jaar bezielt zij de 'Pelgrimage van vertrouwen op aarde' die verscheidene generaties jongeren uit alle continenten bijeen heeft gebracht.

40.000 jongeren uit heel Europa zijn van 29 december 2008 tot 2 januari 2009 bijeen in Brussel voor een etappe van deze pelgrimage. Ze willen het inzicht en enthousiasme dat aan het begin stond van de opbouw van Europa, laten herleven: de verzoening tussen de volken handen en voeten geven door hun bestaansmidelen en karakteristieke inbreng met elkaar te delen.

DE OPBOUW VAN EUROPA: EEN ONGEKEND AVONTUUR

Europa is erin geslaagd om een periode van vrede te laten aanbrenken die in de Europese geschiedenis haar gelijke niet kent. Dat zij dit tot stand heeft gebracht, heeft immense hoop doen ontwakken in andere delen van de wereld. Na zoveel onderlinge verscheurdheid is deze vrede een goed dat van onschatbare waarde is. Toch is het niet eens en voor altijd verworven: elke generatie zal eraan moeten blijven bouwen.

LAAT JE NIET ONTMOEDIGEN

De Europese instituten worden vandaag de dag soms met onbegrip en een zekere moedeloosheid bekeken. Toch zijn ze onmisbaar als men de voortgang van de vredesopbouw in dit werelddeel wil waarborgen. Maar zij mogen niet de plaats innemen van de verantwoordelijkheden die op elk niveau van de Europese samenleving genomen moeten worden.¹ Van hun kant kunnen de nationale leiders een nieuwe geestdrift aanwakkeren door ervan af te zien de Europese instituten ten onrechte als zondebok aan te wijzen ten tijde van moeilijke beslissingen.

WERELDWIJDE SOLIDARITEIT

De opbouw van Europa zal slechts dan haar doel ten volle bereiken wanneer ze zich solidair toont met de andere werelddelen en de volken die het armst zijn. Deze volken ontwikkelen zo snel! De huidige situatie vereist dat men haar opnieuw probeert te verstaan zodat de Europese instituten en hulpmechanismen passend gemaakt kunnen worden.

Talrijke jongeren vragen om een economische globalisering die gepaard gaat met een globalisering van de onderlinge solidariteit. Roept het doel de welvaart beter te verdelen de rijke landen niet op een grotere royaliteit aan de dag te leggen, zowel door investeringen te doen die gunstig zijn voor landen in ontwikkeling als door de immigranten uit deze landen op een waardige en verantwoorde manier welkom te heten?

¹ Het subsidiariteitsbeginsel is wezenlijk voor de verdere verdieping van de gemeenschapszin. Immers het zorgt ervoor dat op het moment dat deelstaten in gebreke blijven, de organen van de Gemeenschap op bepaalde gebieden kunnen ingrijpen. Tegelijkertijd waarborgt het dat de eigen competentie van deze staten gerespecteerd wordt. Als er beslissingen worden genomen, moet dit gebeuren op een niveau dat zo dicht mogelijk bij de Europese burger ligt. Dit principe zet eenieder ertoe aan zijn verantwoordelijkheden te nemen en moet voorkomen dat naties buitensporige eisen kunnen stellen.

Veel jongeren ontwikkelden een waar Europees bewustzijn door overal in hun eigen werelddeel contacten te leggen. Dit betekent niet dat het karakteristieke van elk volk of gebied opgegeven wordt, maar dat men met respect voor de verscheidenheid gaat delen in elkaars gaven. Initiatieven zoals een Europese burgerdienst zorgen ervoor dat wederzijdse bekendheid tussen volken en gebieden zich verdiept.

DE HUIDIGE FINANCIËLE CRISIS

De huidige financiële crisis laat zien dat de economie zich niet duurzaam kan ontwikkelen als zij geen ethiek in acht neemt. Deze crisis kan tot een kans worden als zij ertoe leidt dat wij onszelf de vraag stellen wat onze prioriteiten zijn als het gaat om de opbouw van een mondiale samenleving; wat voor soort ontwikkeling streven wij na? Welke ontwikkeling is mogelijk als zij de beperkte natuurlijke hulpbronnen van onze planeet respecteert?

Hoe ingewikkelder het mondiale economische en financiële systeem is, hoe meer de noodzaak tot coördinatie en regulatie zich aan ons opdringt als het gaat om het gemeenschappelijk belang van de hele mensenfamilie. Het zal voortaan onontbeerlijk zijn dat er bovenationale instanties zijn die regels vaststellen waarmee een grotere rechtvaardigheid gewaarborgd is.²

TWEE BIJDRAGEN VANUIT HET CHRISTELIJKE DENKEN

Het evangelie spoort aan tot eenvoud van leven. Zij roept de gelovige op de eigen verlangens te beheersen en er zo in te slagen zichzelf te begrenzen. Niet gedwongen maar als een keuze.³ Een vrijwillig gekozen eenvoud stelt de meest bevoorrechten in staat om weerstand te bieden aan de neiging tot consumentisme en mee te werken in de strijd tegen de armoede waarin de meest misdeelden zich gedwongen bevinden.

Een andere christelijke bijdrage is het ondersteunen van stappen die gezet worden om te vergeven. Die stappen veronderstellen dat men weigert om wrok vanwege nog ongeheilde wonden aan de volgende generatie door te geven. Dat betekent niet dat men het pijnlijke verleden vergeet, maar dat men de herinnering eraan door vergeving laat helen, zodat de keten van voortdurende wraak doorbroken wordt. Zonder vergeving hebben samenlevingen geen toekomst. De enorme geestdrift die aan de wieg stond van de opbouw van Europa werd voor een groot deel uit deze overtuiging geboren.⁴

Iedereen kan bijdragen aan een beschaving waarin niet achterdocht maar vertrouwen toonaangevend is. In de geschiedenis waren een paar mensen soms al voldoende om de balans naar de kant van vrede te doen doorslaan.⁵

² In 1963 stelde paus Johannes XXIII in zijn encycliek *Pacem in terris* voor om een "algemene autoriteit met universele bevoegdheid" in het leven te roepen. Dit voorstel is actueler dan ooit.

³ Jezus zei: "Wat heeft een mens eraan als hij de hele wereld wint, maar zichzelf verliest of schaadt?" (Lucas 9:25)

⁴ Het was deze overtuiging die de Frans-Duitse toenadering bezielde. Ook vormde zij het motief achter de vergeving die het Poolse en Duitse volk in 1965 naar elkaar uitspraken op initiatief van de Poolse bisschoppen. Zo zijn christenen wegbereider geweest voor verzoening op politiek vlak.

⁵ De grondleggers van de opbouw van Europa waren slechts met weinigen toen zij de ingeving hadden om een nieuw conflict te verhinderen door de natuurlijke hulpbronnen (steenkol en staal) die in het verleden gebruikt waren voor de oorlogsmachinerie, tot gemeenschapsbezit te maken.

Van 26 tot en met 30 november 2008, kwamen in Nairobi 7000 jongeren samen uit verschillende Keniaanse regio's, uit andere Afrikaanse landen en van andere continenten. Deze ontmoeting was een etappe van de 'Pelgrimage van vertrouwen op aarde', georganiseerd door de gemeenschap van Taizé. Meer dan 80 kerkgemeenschappen, behorend bij verschillende kerken uit Nairobi, ontvingen de deelnemers. De ontmoeting wilde bijdragen aan betere relaties tussen mensen onderling en aan het bijstellen van de verkeerde beelden die zij soms van elkaar hebben. Deze veroordelen worden vaak veroorzaakt door pijn uit het verleden en door het gebrek aan contact tussen verschillende volken.

De gemeenschap van Taizé wordt al 55 jaar door kleine groepen broeders vertegenwoordigd op het Afrikaanse continent. Zij wonen te midden van de armen en delen hun leven. In de loop van de tijd hebben er broeders gewoond in Algerije, Ivoorkust, Nigeria, Rwanda en Kenia. Nu wonen de broeders sinds 16 jaar in Senegal, in een volkswijk van Dakar, waar de meerderheid van de bevolking moslim is.

Desmond Tutu, de vroegere Anglicaanse aartsbisschop van Kaapstad (Zuid-Afrika), schreef: "In Afrika komt de diepste betekenis van zowel het kruis als de opstanding aan het licht. Werken aan vertrouwen en verzoening is hier een voortdurend onderdeel van de dagelijkse realiteit... Wij zijn allemaal kinderen van God; en in Christus bestaan er geen Rwandezen, Congolezen, Burundezen, Kenianen, Nigerianen of Zuid-Afrikanen: wij zijn allen één in Christus Jezus. Ik weet dat ook de gemeenschap van Taizé deze boodschap uitdraagt en dat zij ons steunt in onze pogingen om die toe te passen in Zuid-Afrika en haar te verspreiden over het hele Afrikaanse continent en de rest van de wereld, waar de angst voor wat 'vreemd' is steeds weer moet worden omgevormd tot vriendschap, verzoening en vertrouwen."

De beproevingen die het Afrikaanse volk moet doorstaan, doen niets af aan hun gevoel van eigenwaarde. Dit geldt in het bijzonder voor de allerarmste mensen. Zij laten zich niet van vreugde weerhouden door de moeilijkheden van het leven; de ernst van de problemen verhindert hen niet om te dansen. Velen weigeren toe te geven aan de wanhoop. De vrouwen staan hierbij vaak vooraan. Met inventiviteit en doorzettingsvermogen vervullen zij vele taken in het gezin en in de maatschappij. In confrontatie met de verscheurdheid van dit continent, blijven velen moedig volharden in hun zoektocht naar verzoening en stabilisatie. Voor christenen is het heel belangrijk om deze hoop vast te houden: de band waarmee de doop ons in Christus verbindt, is sterker dan alle verdeeldheid. Er zijn Afrikaanse christenen die deze overtuiging met hun leven hebben moeten bekopen.

Deze 'Brief uit Kenia', geschreven door frère Alois voor het jaar 2009, werd eind december 2008 gepubliceerd tijdens de Europese jongerenontmoeting in Brussel.

Brief uit Taizé

nr. 262 speciale editie

BRIEF 2009

Brief uit Kenia

Overall ter wereld zijn cultuur en maatschappij aan snelle verandering onderhevig. De mogelijkheden voor ontwikkeling zijn verrassend en bijna onbegrensd, maar tegelijkertijd komen instabiele situaties duidelijker aan het licht en groeit de bezorgdheid over de toekomst.¹

Om de technische en economische vooruitgang gelijk te laten oplopen met een grotere solidariteit tussen mensen, is het noodzakelijk dat wij zoeken naar een diepere zin voor ons bestaan. Als wij zien hoe velen toegeven aan matheid en verwarring, komt de vraag op: vanuit welke bron leven wij?

Al eeuwen vóór Christus toont de profeet Jesaja ons zo'n bron, als hij schrijft: "Wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht: hij loopt, maar wordt niet moe, hij rent, maar raakt niet uitgeput."²

In onze tijd zijn er meer mensen dan ooit die deze bron niet kunnen vinden. Zelfs het woord 'God' is beladen met misverstanden of gewoonweg vergeten. Zou er een verband bestaan tussen deze teloorgang van het geloof en het verlies aan levensmoed?

Hoe kunnen wij de bron in onszelf weer opgraven? Is dat niet door open te staan voor Gods aanwezigheid? Daaruit kunnen we hoop en vreugde putten.

¹ Ondanks wereldwijde economische groei en hoopvolle technische ontwikkelingen, komen er in veel landen juist meer sloppenwijken bij en worden vooral jongeren hard getroffen door werkloosheid. In Afrika brengt de snelheid van de technische vooruitgang het risico met zich mee dat het besef van 'langzame rijping', dat zoveel vruchten afwerpt in het traditionele leven, vervaagt. Ook neemt de solidariteit in etnische en familieverbanden af. Hoe kunnen wij deze belangrijke traditionele waarden weer in ere herstellen en de toepassing ervan uitbreiden over de grenzen van familie en etniciteit heen? Dit zou bijdragen aan het verminderen van het aantal jongeren dat naar landen met een hogere levensstandaard vertrekt, zonder dat zij de consequenties van zo'n stap volledig kunnen overzien.

² Jesaja 40:31. Al in de tijd dat deze woorden werden geschreven, bestond er matheid: "Maar ik zei: 'Tevergeefs heb ik me afgemat, ik heb al mijn krachten verbruikt, het was voor niets, het heeft geen zin gehad.'" (Jesaja 49:4) En ook: "Ook wie jong, is wordt moe en raakt uitgeput, en jonge mannen kunnen zeker bezwijken." (Jesaja 40:30) Maar de profeet krijgt weer hoop: "Een eeuwige God is de HEER, hij geeft de vermoeide kracht." (Jesaja 40:28-29)

Dan begint de bron opnieuw te stromen en krijgt ons leven zin. Zo kunnen wij ons bestaan aanvaarden: het ontvangen als een geschenk en het op onze beurt wegschenken aan hen die ons zijn toevertrouwd.

Zelfs een heel klein geloof brengt al een ommekeer teweeg: ons leven is niet meer enkel op onszelf gericht. Als wij de poorten van ons eigen hart openen voor God, bereiden wij ook de weg waarlangs Hij tot vele anderen kan komen.

ONS BESTAAN AANVAARDEN

Ja, God is aanwezig in ieder mens, gelovig of niet. Al op de eerste bladzijde van de bijbel wordt in prachtige, poëtische taal beschreven hoe God zijn levensadem schenkt aan alle menselijke wezens.³

Door zijn leven op aarde, openbaarde Jezus Gods onbegrensde liefde voor ieder mens. Door zich helemaal te geven, heeft Hij het 'ja' van God in het diepst van het menselijk bestaan gegrift.⁴ Sinds de opstanding van Christus, kunnen wij onmogelijk nog wanhopen aan de wereld of aan onszelf.

Sinds het begin van de schepping is Gods adem, de heilige Geest, ons voor altijd gegeven.⁵ Door middel van zijn Geest, die in onze harten woont, zegt God 'ja' tegen wie wij zijn. Wij kunnen de woorden van de profeet Jesaja niet vaak genoeg horen: "De HEER verlangt naar jou en je land wordt ten huwelijk genomen."⁶

Laten we onszelf dus aanvaarden zoals we zijn, en ook zoals we niet zijn. Laten we zelfs zover gaan dat we ook alles aanvaarden dat we niet zelf hebben gekozen, maar dat toch deel uitmaakt van ons leven.⁷ We mogen moed vatten om iets nieuws te beginnen, ook al is ons uitgangspunt niet perfect. Dan zullen we vrijheid vinden. Ook al worden wij zwaar belast, toch kunnen wij ons leven ontvangen als een geschenk en elke dag ervaren als een dag van God.⁸

³ Er bestaan zeker vele obstakels die het leven dreigen te verstikken: onrecht, geweld in ons en om ons heen, competitiedwang, onze fouten, angst of een zekere weerstand ten opzichte van wat anders is, zelfonderschatting...

⁴ In vele gebieden in Afrika, bijvoorbeeld bij de Masaï-christenen, wordt Christus gezien als een oudere broer. Dat sluit aan bij de uitspraak van de eerste christenen: Christus is "de eerstgeborene van talloze broeders en zusters" (Romeinen 8:29). Door zijn dood en zijn opstanding, overschrijdt Jezus de grenzen van de etnische en familiale solidariteit (zie Kolossenzen 1:18-20).

⁵ In de bijbelse talen bestaat er voor 'adem' en 'geest' slechts één en hetzelfde woord. De profeten kondigden aan dat, door de heilige Geest, God zelf in iedere mens zou wonen (Ezechiël 36:26-27). Door de komst van Christus, door zijn dood en opstanding, werd de heilige Geest geschonken 'in overvloed' (Johannes 3:34). Vanaf toen is de Adem van God onophoudelijk aan het werk onder de mensen, opdat zij op een dag één Lichaam zullen vormen in Christus.

⁶ Jesaja 62:1-4.

⁷ De werkelijkheid aanvaarden, betekent niet dat wij alles zomaar accepteren, noch dat we alles wat er gebeurt passief ondergaan. Wij kunnen ons geroepen voelen om onrechtvaardige situaties af te wijzen of ons ertegen te verzetten.

⁸ Eén van de eerste boeken van frère Roger had de titel *Vandaag van God* (1958). Frère Roger was ervan overtuigd dat het voor gelovigen belangrijk is om volop in de huidige samenleving te staan en zich niet te verliezen in nostalgische herinneringen over het verleden of te vluchten in een fictief toekomstbeeld. Enkel in het 'nu' kunnen wij God ontmoeten en vanuit Hem leven.

MEEGEOVOERD OVER GRENZEN HEEN

Als God in ons woont, gaat Hij ook vóór ons uit.⁹ Hij aanvaardt ons zoals we zijn, maar Hij tilt ons ook boven onszelf uit. Ons bestaan kan flink in beroering worden gebracht als God onze eigen plannen en voornemens in de war lijkt te gooien.¹⁰ Als wij ons mee laten voeren door het leven van Jezus, kunnen ook wij leren kijken vanuit Gods perspectief.

Jezus laat zich leiden door de heilige Geest. Hij refereert steeds weer aan de onzichtbare aanwezigheid van God, zijn Vader. Zijn vrijheid berust fundamenteel op die aanwezigheid. Zo kon Hij ertoe komen om uit liefde zijn leven te geven. Jezus' relatie met God en zijn vrijheid staan nooit op gespannen voet met elkaar; ze versterken elkaar juist.¹¹

Ieder mens heeft een verlangen in zich naar iets 'hogers', iets absoluuts, waarop hij heel zijn wezen kan richten: lichaam, ziel en verstand. Iedereen, van baby tot bejaarde, verlangt vurig naar liefde. Zelfs de meest intieme menselijke relatie kan dit verlangen niet volledig vervullen.

Vaak beschouwen wij deze verlangens als een tekort of als een leegte, die ons soms kan verscheuren. Maar zij maken deel uit van onze identiteit en zijn dus zeker geen afwijking. Ze zijn een geschenk; zij dragen Gods oproep aan ons om open te gaan, al in zich.

Zo wordt ieder van ons dus uitgenodigd om zichzelf af te vragen: welke grensoverschrijdende stap wordt er nu van mij gevraagd? Het gaat niet altijd om 'meer doen'. God vraagt ons om meer lief te hebben. En omdat de liefde ons hele bestaan nodig heeft om zich te kunnen uiten, is dit onze opdracht: wegen zoeken om onze naaste behulpzaam te zijn, zonder ook maar één minuut uitstel.

DOE WAT JE KUNT, OOK AL IS HET MAAR WEINIG!

ELKAAR HELPEN OM ONS GELOOF TE VERDIEPEN

Veel jongeren voelen zich eenzaam op hun innerlijke weg. Met z'n tweeën of drieën kun je elkaar al helpen door samen uit te wisselen en te bidden, ook al scharen sommigen uit de groep zich meer onder de twijfelaars dan onder de gelovigen.¹²

Zo'n uitwisseling kan veel steun ondervinden als zij wordt

⁹ Een Afrikaanse christen, Augustinus, schreef in de vierde eeuw dit gebed: "Gij bent meer nabij dan mijn diepste innerlijk en hoger dan mijn hoogste hoogte." (*Belijdenissen*, boek III, 6.11)

¹⁰ "Mijn plannen zijn niet jullie plannen," zegt de HEER (Jesaja 55:8). Ook Maria stemde in met een perspectief dat haar eigen blik op de gebeurtenissen, zelfs op de onbegrijpelijke dood van haar zoon, oversteeg. Ze bleef geloven dat God zijn belofte van leven trouw zou onderhouden.

¹¹ Tijdens de bisschoppensynode van oktober 2008 in Rome, zei kardinaal Danneels, aartsbisschop van Mechelen en Brussel: "De kracht van het woord, veronderstelt vrijheid om het te beantwoorden bij de hoorder ervan. Dat is nu precies de specifieke kracht van het Woord van God. Dit woord beknelt de vrijheid van de hoorder niet, maar is er het fundament van."

¹² Jezus zegt: "Waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben ik in hun midden." (Matteüs 18:20)

geïntegreerd in het leven van de lokale kerkgemeenschap.¹³ Dat is 'de gemeenschap der gemeenschappen', waar alle generaties elkaar ontmoeten en waarvan de leden elkaar niet uitkiezen. De Kerk is de familie van God: een gemeenschap die ons uit ons eigen isolement haalt. We zijn er welkom en vinden er Gods onmisbare troost. In de Kerk wordt het 'ja-woord' dat God aan ons bestaan geeft, steeds weer realiteit.¹⁴

Kerkgemeenschappen en jongerengroepen zouden allereerst plekken moeten zijn waar vertrouwen en goedheid van hart heersen; plaatsen waar wij aandacht hebben voor de zwakken en hen een warm welkom bereiden!

DE HOKJESGEEST IN ONZE SAMENLEVING DOORBREKEN

Als wij mee willen bouwen aan meer eenheid in de mensenfamilie, is het dan niet allereerst noodzakelijk om de wereld 'van onderaf' te bekijken? ¹⁵ Zo'n perspectief vraagt om een heel eenvoudig leven.

De communicatiemiddelen worden steeds geavanceerder, maar tegelijkertijd blijft onze samenleving verdeeld in allerlei 'hokjes'. Het risico dat wij onverschillig worden voor elkaar, blijft groot. Laten we die hokjesgeest in onze samenleving toch doorbreken! Laten we toenadering zoeken tot hen die lijden! Zoek mensen op die aan de kant worden geschoven en onrechtvaardig worden behandeld! Denk bijvoorbeeld aan de vluchtelingen en immigranten, die zo dichtbij ons leven en die wij toch vaak ver van ons houden! ¹⁶ Op plaatsen waar het lijden zich opstapelt, worden vaak ook steeds meer concrete initiatieven zichtbaar, die juist getuigen van hoop.

Om onrecht en de dreiging van conflicten te bestrijden en om een betere verdeling van de welvaart te bevorderen, is deskundigheid onmisbaar. Wie volhardt in een studie of een beroepsopleiding, kan zo ook anderen een dienst bewijzen.

¹³ De eerste christenen "bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed" (Handelingen 2:42). In Afrika, en ook in Latijns-Amerika en in sommige Aziatische landen, komen christenen niet enkel samen in kerkgemeenschappen, maar ook in in kleinere groepen, per wijk of per dorp. Ze bidden samen en ondersteunen elkaar. De menselijke warmte en ieders persoonlijke inzet in de groep, dragen eraan bij dat de Kerk daadwerkelijk een plek van gemeenschap is.

¹⁴ In Afrika wordt de Kerk vaak gezien als de familie van God, en God als een moeder die troost geeft. De profeet Jesaja schreef al: "God zegt: Zoals een moeder haar zoon troost, zo zal ik jullie troosten." (Jesaja 66:13; zie ook Jesaja 49:13-15) Als wij de Kerk zo kunnen zien, stimuleert ons dat om te zoeken naar eenheid. We kunnen ons er niet zomaar bij neerleggen dat Gods familie verdeeld blijft in verschillende geloofsrichtingen.

¹⁵ De Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer kwam uit een bevoorrecht milieu, maar zijn werk voor het verzet in de Tweede Wereldoorlog bracht hem in een gevaarlijke positie en leidde uiteindelijk tot zijn gevangenschap en zijn dood. In 1943 schreef hij: "Het is een ervaring van onschatbare waarde om de grote gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis nu eens van onderaf te ervaren, vanuit het perspectief van de uitgesloten, de verdachten, de machtelozen die slecht behandeld, onderdrukt en gehoond worden, kortom: vanuit het gezichtspunt van de lijdende mens."

¹⁶ Ook al worden er tegenwoordig gelukkig pogingen ondernomen om beschavingen te behouden die met uitsterven worden bedreigd, het blijft een feit dat geen enkele beschaving zich in afzondering kan ontwikkelen. In deze tijd van mondialisering is de vermenging van culturen niet alleen onvermijdelijk, maar biedt ook belangrijke kansen voor de ontwikkeling van onze samenleving.

Enkele etappes van de Pelgrimage van vertrouwen op aarde in 2009

Frère Alois bezoekt, samen met andere broeders...

... Litouwen: Vilnius, 1-3 mei;

daarna Letland en Estland;

... Spanje: Sevilla, 8-10 mei;

... Duitsland: Stuttgart, 10 oktober;

... Hongarije: Pécs, 23-25 oktober.

Internationale ontmoetingen

Tijdens de ontmoeting in Brussel wordt de plaats bekend gemaakt van...

... de volgende Europese jongerenontmoeting, 28 december 2009 – 1 januari 2010;

... de volgende internationale jongerenontmoeting in Azië, 3-7 februari 2010.

Brieven die Taizé ontving voor de ontmoeting in Brussel, zijn te lezen op: www.taize.fr

Er bestaan schandalige situaties waarin armoede en onrecht direct in het oog springen. Maar er zijn ook vormen van armoede die minder zichtbaar zijn. Eenzaamheid is daar een voorbeeld van.¹⁷

Vooroordelen en misverstanden worden soms overgedragen van generatie op generatie en kunnen zo tot geweld leiden. Er bestaan ook vormen van geweld die onschuldig lijken, maar die grote schade en vernedering kunnen veroorzaken. Roddelen is daar een voorbeeld van.¹⁸

Laten we, alleen of met een paar anderen, in onze eigen omgeving zoeken naar manieren om lijden te verlichten. Zo zullen we de aanwezigheid van Christus ontdekken, zelfs daar waar we Hem nooit zouden verwachten. Daar is Hij, de Opgestane, midden tussen de mensen. Hij gaat ons voor op wegen van barmhartigheid. En, door de heilige Geest, vernieuwt Hij reeds hier en nu het aanschijn van de aarde.

f. Alois

¹⁷ Een Keniaans spreekwoord zegt: "Er bestaan geen mensen die geen wees kunnen worden."

¹⁸ Frère Roger schrijft in de *Regel van Taizé* (1954): "Roddelen is een verraderlijk gif in het gemeenschapleven, want op die manier worden er zogenaamde 'waarheden' verspreid die men iemand niet persoonlijk durft te zeggen. Het is laf omdat zo, in het bijzijn van anderen, een broeder wordt bespot."

